

**VILNIAUS UNIVERSITETO
MEDICINOS FAKULTETO
SVEIKATOS MOKSLŲ INSTITUTO
SLAUGOS KATEDRA**

RAŠTO DARBO RENGIMO

Metodinės rekomendacijos

Vilnius

2021

TURINYS

RAŠTO DARBO RENGIMAS	2
PRIEDAI.....	5
1. Titulinio lapo pavyzdys	
2. Turinio pavyzdys	
3. Literatūros sąrašo pavyzdys	

STUDIJŲ RAŠTO DARBAS – REFERATAS

Referatas – tai nedidelės apimties, savarankiškas studento rašto darbas, kuriame nagrinėjama mokslinė literatūra, pateikiama įvairios teorijos, nuomonės, teiginiai, susiję su analizuojama tema. Dabartiniame lietuvių kalbos žodyne (2000) referatas apibrėžiamas, *kaip 1. viešas pranešimas. 2. trumpas turinio išdėstymas*. Referato rašymo tikslas – išplėsti studento žinias jau turimomis žiniomis, giliau pažinti studijuojamo dalyko problematiką, ugdyti gebėjimus analizuoti, pristatyti ir apibendrinti dalyko literatūrą, šaltinius, atskleisti studento loginį mąstymą, lavinti kalbos mokslinį stilių. Rašant referatą surenkama kuo daugiau studentui prieinamos pačios naujausios mokslinės informacijos (rekomenduojama ne senesnės nei 5-10 metų) analizuojama tema. Informacijos ieškoma knygose, moksliniuose straipsniuose, internetiniuose mokslo šaltiniuose. Surinkta informacija grupuojama, aprašoma ir padaromos išvados analizuojama tema. Rašant referatą, analizuojamo (-ų) teksto (-ų) informacija pateikiama savais žodžiais, nurodant šaltinius, siekiant pristatyti, analizuoti, apibendrinti, bet ne komentuoti ir vertinti. Referato apimtį ir analizuojamų šaltinių skaičių nustato dalyko dėstytojas. Viso referato (be priedų) orientacinė apimtis – 10–15 puslapių.

Rašytinis referatas susideda iš šių dalių: **antraštinis (titulinis) lapas, turinys, įvadas, aprašomoji (analitinė) dalis, išvados, literatūros sąrašas, priedai**.

Antraštinis (titulinis) lapas. Pateikiamas pagal pavyzdį, pateiktą *priede 1*.

Turinys. Sudaromas pagal pavyzdį, pateiktą *priede 2*.

Įvadas. Jame pristatomas pasirinktos temos aktualumas, įvardijamos, apibūdinamos ir suformuojamos problemos, parašomas darbo tikslas ir (ar) uždaviniai. Temos aktualumas atskleidžia kuo reikšminga pasirinkta tema. Darbo tikslu nustatomas analizuojamos problemos sprendimas, naujų duomenų pateikimas arba dėsningumas. Formuluojant darbo tikslą, galima vartoti veiksmožodžių bendratis, pvz.: *įvertinti, pagrįsti, nustatyti, išanalizuoti, palyginti, diagnozuoti*. Tikslas turėtų būti vienas ir dažniausiai jis parašomas vienu sakiniu. Darbo uždaviniai – veiksmi/smulkesnės užduotys, kaip pasiekti tikslą. Formuojant darbo uždavinius, galima naudoti veiksmožodžius, pvz., *sukurti, parengti, suformuoti, išnagrinėti, išanalizuoti, išsiaiškinti* ir pan. Įvadas turėtų būti ne daugiau kaip 2 puslapių.

Aprašomoji (analitinė) dalis. Šioje dalyje analizuojama ir apibendrinama literatūros šaltiniuose rastos įvairios sąvokos, terminai, reiškinų samprata ir mokslininkų nuomonės pasirinkta tema. Informacija dėstoma tokiu būdu, kad būtų pasiektas suformuotas darbo tikslas ir (ar) uždaviniai. Dėstymas turi būti aiškus, logiškas, nedviprasmiškas. Visi referate pateikti teiginiai turi būti pagrįsti citatomis, statistiniais duomenimis, kokybine analize ir kt., nes tokiu būdu bus atskleistas temos pagrįstumas ir išvengta plagijavimo. Šioje dalyje privaloma pateikti literatūros ir duomenų šaltinių

nuorodas pagal Harvardo arba Vankuverio citavimo sistemas. Naudojant *Harvardo citavimo sistemą* (angl. *Harvard System of Referencing*) nuorodos tekste į cituojamus šaltinius pateikiamos lenktiniuose skliaustuose, kuriuose nurodoma autorius (-iai) ir leidimo data. Joks skyrybos ženklas nededamas tarp autoriaus (-ių) ir leidimo datos, pvz., (Vaičiulis 2019). Naudojant *Vankuverio citavimo sistemą* (angl. *Vancouver System of Referencing*) pirma cituojama mintis žymima vienetu laužtiniuose skliaustuose [1], tolesnė – skaičiais laužtiniuose skliaustuose [2], [3] ir t.t. Rekomenduojama naudoti ne senesnę nei 5 – 10 metų literatūrą. Referato aprašomoji (analitinė) dalis rašoma ją skaidant į 2–3 struktūrines dalis, iš kurių kiekviena skaidoma į smulkesnes 2–3 dalis. Šios dalies apimtis 8–12 puslapių.

Išvados. Išvados apibendrina analizuotų mokslinės literatūros šaltinių rezultatus, kurie pateikti aprašomoje (analitinėje) dalyje. Išvados turėtų būti aiškiai, konkrečiai suformuluotos. Jos išdėstomos taip, kad būtų suformuota logiškai susieta minčių seka. Išvados gali būti pateiktos glaustu tekstu arba atskirais punktais. Teksto apimtis neturėtų būti didesnė nei 1 puslapis.

Literatūros sąrašas. Literatūros sąrašas, pageidautina, kad būtų sudarytas iš 10–15 šaltinių. Literatūros sąrašas sudaromas remiantis Harvardo arba Vankuverio citavimo sistema (pavyzdžiai pateikti priede 3) ir vieningais reikalavimais biomedicinos žurnalų rankraščiams. Literatūros šaltiniai dėstomi pagal abėcėlę arba citavimo eiliškumą tekste. Ne mažiau kaip 70 proc. literatūros šaltinių turi būti publikuota recenzuojamuose mokslo žurnaluose. Be to, bent 50 proc. analizuotų mokslo šaltinių turėtų būti užsienio kalba. Siekiant išvengti literatūros sąrašo sudarymo klaidų, rekomenduojama naudoti vieną iš bibliografijos saugojimo ir tvarkymo programų: *Zotero*; *RefWorks*, *EndNote*, *Mendeley* ar kt.

Priedai. Ši dalis yra galima, tačiau nebūtina. Prieduose reikėtų įkelti didesnius paveikslus, lenteles, nuotraukas, kitą pagalbinę medžiagą, kuri reikalinga analizuojant nagrinėjamą temos turinį.

Teksto formatavimas ir rašto darbo pateikimas

Tekstas spausdinamas A4 formato lapuose *Times New Roman* 12 pt šriftu ir 1,5 tarpo tarp eilučių atstumu. Tarpai tarp pastraipų – įprasto dydžio (0 pt). Reikalinga referato rašymo darbe laikytis abipusės teksto lygiuotės (išskyrus antraštinį (titulinį) lapą).

Raktinius žodžius tekste galima *išskirti*, **paryškinti**, pabraukti, išretinti.

Kiekviena pastraipos pirmoji eilutė atitraukiama nuo kairiosios paraštės 1,27 cm (vieną kartą paspaudus klaviatūros klavišą *Tab*).

Puslapyje, kuriame rašomas tekstas, iš kraštų paliekamos tuščios paraštės:

- viršuje – 20 mm;
- apačioje – 20 mm;
- kairėje pusėje – 30 mm;

- dešinėje pusėje – 10 mm.

Darbo lapai pradedami skaičiuoti nuo antraštinio (titulinio) lapo, tačiau numeruoti pradedami nuo įvado. Lapai numeruojami arabiškais skaitmenimis (1, 2...). Puslapiai numeruojami puslapio apatinio laukelio dešiniajame kampe. Lapo numeris rašomas be taškų ir brūkšnelių, šrifto dydis – 10 pt..

Pagrindinės darbo dalies tekstas skaidomas į skyrius, poskyrius ir paragrafus. Šios teksto dalys numeruojamos arabiškais skaitmenimis, pvz., 1.1., 1.2., 1.1.1., 1.1.2.

Kiekviena darbo dalis pradedama naujame lape. Skyriai ir poskyriai pradedami tame pačiame lape. Skyrių pavadinimai numeruojami, žodžiai nekeliama, rašomi didžiosiomis dalimis, nustatoma centrinė teksto lygiuotė. Pavadinimuose taškai nededami.

Reikalinga darbą pateikti be gramatikos, stiliaus, kalbos kultūros ir korektūros klaidų. Darbai, neatitinkantys minėtų ir kitų dėstytojo pateiktų kriterijų, vertinami neigiamai.

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
MEDICINOS FAKULTETAS
SVEIKATOS MOKSLŲ INSTITUTAS
SLAUGOS KATEDRA
STUDIJŲ PROGRAMA..... (14 šr. bold)**

Vardas Pavardė (14 šr. bold)

PAVADINIMAS (16 šr. bold)

REFERATAS (12 bold)

Tikrino: _____

(pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė, parašas, data)

VILNIUS, 2021 (12 šr. bold)

TURINYS

ĮVADAS	7
I. SKYRIAUS PAVADINIMAS	9
1.1. Poskyrio pavadinimas.....	11
1.1.1. Skirsnio pavadinimas.....	
1.1.2. Skirsnio pavadinimas.....	
2.1. Poskyrio pavadinimas.....	
2.1.1. Skirsnio pavadinimas.....	
2.1.2. Skirsnio pavadinimas.....	
IŠVADOS	
LITERATŪRA	
PRIEDAI	

Literatūros sąrašo sudarymo pavyzdys pagal Harvardo citavimo sistemą

1. Šeškevičius, A. 2016, *Sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis slauga*, UAB Vitae Litera, Kaunas.
2. Gajauskė, L. ir Fatkulina, N. 2015, „Moterų žinių apie gimdos kaklelio vėžį tyrimas“, *Slauga. Mokslas ir praktika*, nr. 6, p. 4-6.
3. Miežienė, B et al. 2020, „Dietary pattern and its correlates among Lithuanian young adults: mediterranean diet approach“, *Nutrients*, vol. 12, Issue 7, p. [1-15].

Literatūros sąrašo sudarymo pavyzdys pagal Vankuverio citavimo sistemą

1. Kalibaitienė D, Gradauskas A, Šipylaitė J. Bendroji chirurginė slauga. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla; 2018.
2. Zybartaitė A, Gedrimė L. Operacinės komandos narių požiūris į muzikos įtaką darbo našumui atliekant sąnarių endoprotezavimo operaciją. *Slauga. Mokslas ir praktika*. 2021; 2 (290): 1-10.
3. Bragadóttir H, Kalisch BJ, Tryggvadóttir GB. Correlates and predictors of missed nursing care in hospitals. *J Clin Nurs*. 2017 Jun; 26(11-12):1524-1534.